



Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8129 Dep.
0032 OSLO

29. april 2013

postmottak@krd.dep.no

Sak 12/2394

Høringsuttalelse – nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester

NKK – Fagutvalg økonomi vil med dette gi sine innspill til høring på forslag til nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester. Vi vil nedenfor gi synspunkter på noen av momentene som er omtalt i forslaget.

NKK synes det er positivt at det kommer retningslinjer som er klarere og tydeligere enn dagens retningslinjer. Det er også positivt at det stilles klart krav om dokumentasjon av hvordan selvkost er beregnet, og at det må foretas en etterkalkyle. Hvordan kommunen velger å informere innbyggerne om dette synes vi imidlertid bør være opp til den enkelte kommune.

Direkte og indirekte kostnader:

NKK mener det er bra at avgrensningen mellom direkte kostnader knyttet til kjerneproduktet og indirekte kostnader følger reglene i KOSTRA-veilederen. Dette gjør at sporbarheten i beregningene blir god.

De direkte kostnadene utgjør størstedelen av selvkosten, men retningslinjene burde vært tydeligere på hva som skal defineres som direkte kostnader. Dette bør gjøres ved opplysning av kostrafunksjoner.

Vi støtter den foreslåtte forenklingen i forhold til indirekte kostnader mot tidligere tilleggstjenester og støttefunksjoner.

I kap. 5.2.1 listes det opp de mest relevante henførbare indirekte tjenestene. Dette er positivt, og vil være til hjelp for kommunene. Vi mener imidlertid at flere tjenester burde listes opp, eksempel er tjenester knyttet til funksjon 130 og 121. NKK mener videre at det anbefales for kompliserte fordelingsnøkler på noen av de indirekte tjenestene. Siden det er oppgitt alternative fordelingsmetoder vil vi likevel støtte forslagene. Kommunene er forskjellige, og det er derfor bra at de oppgitte fordelingsmetodene er anbefalinger som kan avvikes dersom kommunen har bedre fordelingsmetoder.

NKK mener ikke at et fast administrasjonspåslag er et bra alternativ (jfr. beregning av tilskudd til

ikke-kommunale barnehager). Vi tror at problemet da blir hva som skal defineres inn under administrasjonspåslaget. Kommunene er vant med å håndtere de indirekte kostnadene i selvkost, og vi mener foreslått metode er den beste.

Varige driftsmidler:

Det er bra at definisjonen av varige driftsmidler følger definisjonen i kommunens regnskap, og KRS nr. 1.

Kalkylerenten:

I retningslinjene foreslås det at kalkylerenten settes til 3-årig swaprente + ½ prosentpoeng. Vi synes det er positivt at kalkylerenten er tilsvarende en markedsrente som kan brukes på de faktiske lånene. Det er dermed mulig med fullstendig matching slik at man sikrer seg mot rentesvingninger.

Departementet må sikre at kommunene lett finner hva den 3-årige swaprenten er, slik at riktig rentenivå blir brukt i beregningene. Vi forutsetter at departementet publiserer den riktige renter ved utgangen av hvert år.

NKK har ikke vurdert om påslag på ½ prosentpoeng er det mest riktige. Vi forutsetter imidlertid at departementet har foretatt en grundig vurdering, og at dette over tid dekker gjennomsnittlige rentekostnader for kommunene.

I november 2012 har Miljødepartementet uttalt at faktisk rente kan benyttes i selvkostberegningene¹. NKK mener at retningslinjene må være klare på hvilken rente som skal bruke. I følge høringsbrevet er formålet med retningslinjene å bidra til en god og ensartet praksis for beregningen av selvkost. Ut fra dette mener vi i at det ikke bør være mulig å velge mellom kalkylerenten og faktisk rente. I og med at det ikke kreves at kommunene tar opp egne «selvkostlån», men at disse kan ses i sammen med andre investeringer, mener vi at kalkylerenten vil være det beste alternativet.

Dersom det skal være mulig å benytte faktisk rente mener NKK at retningslinjene må kreve dokumentasjon av hvordan denne renten fremkommer. Departementet bør også vurdere om noen forutsetninger må være tilstede for at denne metoden velges. Eksempel kan være at det stilles krav om at «selvkostlånene» må være egne lån, og dermed lett kan skilles ut fra den øvrige låneporteføljen. Dersom kommunene har mulighet til å bruke gjennomsnittlig rente på sin låneportefølje må dette fremkomme av retningslinjene.

Pensjon:

Det er pensjonskostnaden som belastes i kommunens regnskap det enkelte år. Dette taler for at det også bør være det som legges til grunn i selvkostberegningene. Men siden premieavviket føres på egen funksjon i regnskapet, og det vil være vanskelig å vite hvor stor del av premieavviket som tilhører selvkosttjenestene, vil vi likevel støtte forslaget om at det er pensjonspremien (etter fratrukk for bruk av premiefond) som legges til grunn i beregningene. NKK mener at retningslinjene må bli helt tydelige på hvordan pensjon skal håndteres i selvkostberegningene.

Annet:

NKK er av den oppfatning at retningslinjene må være mer forpliktende enn beskrevet i pkt. 2.2. Det henvises i den sammenhengen til at standardene som utarbeides av GKRS skal fungere på lik linje med forskrifter².

¹ <http://norskvann.no/10-nyheter/504-selvkost-faktiske-rentekostnader-kan-legges-til-grunn>

NKK mener at opplistingen under pkt. 2.1 med overskrift «Viktige kommunale tjenester der selvkost setter øvre rammen for brukerbetalingen» bør erstattes med overskriften «Kommunale tjenester der selvkost setter den øvre rammen for brukerbetalingen er pr. 1.1.2013». Opplistingen under denne overskriften må ha med alle aktuelle tjenester pr. dato. Vi mener altså at retningslinjene må være tydeligere på hvilke selvkostområder som kreves. Avgrensingen i forhold til dette bør være kostrafunksjon. Eks. må vann, avløp, slam være egne områder, eller kan noe ses i sammenheng?

For øvrig synes vi det er bra at det kommenteres hvordan man skal forholde seg til selvkostberegningene dersom tjenesten organiseres i ulike selskapsformer. Vi mener likevel at valg av regnskapsprinsipp ikke må bli avgjørende for gebyrnivået til innbyggerne. Under ellers like forutsetninger bør gebyret være likt uavhengig av selskapsform og regnskapsprinsipp.

I veilederen er begrepene «kostnad» og «utgift» blandet litt sammen, vi vil anbefale at dette ryddes opp i.

NKK setter pris på at veiledningen legger vekt på praktisk gjennomførbarhet, og har fokus på vesentlighet.

Med vennlig hilsen
Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund

Ole Rødal
leder
sign.

Gerd Signe Vigebo
leder fagutvalg økonomi
sign.

² Standardene fra GKRS, de kommunale regnskapsstandardene, fungerer som normer for god kommunal regnskapsskikk i medhold av kommuneloven. Standardene vil derfor, på linje med forskrifter gitt i medhold av loven, gi bindende normer for kommunal regnskapsføring. De kommunale regnskapsstandardene skal være i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven og forskriftene. Dersom GKRS og KRD fortolker loven eller forskriftene ulikt, må dette avkares. Kilde: Notat om GKRS sin plass i kommunal regnskapsføring, http://gkrs.no/edokumenter/Artikler/Notat_GKRS_Rollefordeling_S110927.pdf